

Štengarůček

září 2019

ÚVODNÍ OKÉNKO ŠÉFREDAKTORA

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou podzimní vydání našeho obecního zpravodaje. Všichni jsme si odpočinuli na dovolených, děti si užily prázdniny a už jsou opět ve škole. Najdete v něm obvyklé rubriky slovo starosty i zprávy z obce, příspěvky od našich pravidelných přispěvatelů škola, školka, sportovci a také zprávy od našich spoluobčanů. V tomto čísle je krásně zpracovaný příspěvek od našich sedmdesátníků, který dodal pan František Franěk, vzpomíná se v něm na mládí i na současnost, přejeme všem sedmdesátníkům pevné zdraví a spokojenost.

Na titulní straně je hrozen, a to nám připomíná, že vstupujeme do času vinobraní, sklizně hroznů, výroby burčáků a vína. Již u nás v obci proběhly dvě

akce spojené s ochutnávkou burčáků. Vinařům počasí moc nepřálo, po velkém suchu napršelo 50 milimetrů vody a tím se začaly objevovat různé nemoci a bylo nutno provést postřik proti plísni. Výsledky práce vinařů posoudíme na místní výstavě vín o Velikonocích.

V rubrice léčivé byliny se objevuje rostlina rýmovník, který určitě pomůže v podzimním nečase.

Třetí číslo Štengaráčku je plné informací, které se udály nebo budou dít v naší obci, děkuji všem autorům příspěvků a článků uveřejněných ve zpravodaji, poděkování patří také fotografům, kteří poslali své fotografie do galerie.

Milan Němeček

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

čas dovolených a prázdnin je neúprosně pryč a my vstupujeme do posledního čtvrtletí tohoto roku. Jak jsem vás informoval minule, tak bezesporu největší investiční akcí v tomto roce je probíhající výstavba inženýrských sítí za školou. Asi žádná podobná stavba se neobejde bez problémů, tak ani této se problémy nevyhnuly. Stavba však pokračuje a dokončena by měla být do 31. 10. 2019. V současné době se začíná s pokládkou vozovek. Stavební místa jsou již všechna rozprodána místním mladým stavebníkům. Předpokládá se, že s výstavbou rodinných domů se začne na jaře 2020.

Určitě vás bude zajímat, v jakém stavu je místní sirný pramen Štengar. Bohužel i po několika násobném vyčištění a desinfekci studny se tam stále vyskytují koliformní bakterie. Ani odborné firmě, která pro nás provádí tyto práce, se zatím nepodařilo zjistit zdroj kontaminace. Je navrženo několik možností, které by řešily důsledek, ale nikoliv pří-

činu. Proto se stále snažíme odhalit zdroj znečištění. Jediné, co víme je to, že pramen po důkladném vyčištění dna je ve velmi dobré kondici a bez závady. Ke znečištění dochází až ve studni a to seshora. Momentálně jsou na rozboru vzorky ze stěn nad hladinou. Výsledek těchto rozborů bude možná nějaké vodítko. V době, kdy píše tento článek, tak rozborů ještě nemáme k dispozici.

Vážení spoluobčané, jak všichni víte, od března tohoto roku je v naší obci zprovozněn bankomat. Obavy z neplnění minimálního počtu výběrů (800 měsíčně) se rozplynuly. Podle slov oblastního ředitele Fio banky můžeme být zcela v klidu, protože se počet výběrů z bankomatu pohybuje okolo 1100 měsíčně.

Ještě v letošním roce půjdou nemalé finanční prostředky do Základní školy. Zde proběhne rekonstrukce kotelny včetně výměny kotlů. Výběrové řízení na tuto zakázku vyhrála firma BY-TOP-GAS Hustopeče za cenu

1.856.676,- Kč vč. DPH.

V plánu je také rekonstrukce školní kuchyně a výměna nábytku ve školní jídelně. Současně s pokládkou asfaltového povrchu v nové lokalitě za školou bude provedeno vyasfaltování všech betonových ploch v okolí školy. Současný betonový povrch je již v dosti zoufalém stavu. V současné době se dokončuje výměna dlažby hlavního schodiště u Orlovny, která se vlivem povětrnostních podmínek značně rozpadla. V minulém čísle jsem vás informoval o tom, že se připravuje druhá etapa opravy ulice Osvobození. Momentálně je tato akce ve fázi projektování. Zahájení se plánuje na jaro 2020.

Vážení spoluobčané, podzim již nastal, chtěl bych vám popřát, abyste si užili ještě co nejvíce krásných teplých dnů a vinařům přeji bohatou úrodu pro výrobu kvalitních místních vín.

Antonín Lengál - starosta

ZPRÁVY Z OBCE

Rada obce schválila záměr pachtu pozemku par. č. 400 o výměře 90 m² panu Petru Čapkovi, Šitbořice, využití pro zahrádkářskou činnost.

Rada obce schválila bezplatnou výpůjčku klubovny v sokolovně hudební skupině Na2Fáze.

Rada obce schválila pronájem obecního bytu panu Tomáši Valovi, Šitbořice, do 31. 7. 2021.

Rada obce schválila pronájem pozemku par. č. 11136/9 o výměře 346 m² manželům Kateřině a Davidovi Urbanovým, Šitbořice, k využití pro parkování.

Dne 17. 6. 2019 rada obce schválila rozpočtové opatření č. 7.

Rada obce schválila smlouvu o zřízení věcného břemene NN k Jednotě s E. ON Distribuce, a.s., Čes. Budějovice za jednorázovou cenu 2.000 Kč + DPH.

Rada obce schválila smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene NN s E. ON Distribuce, a.s., Čes. Budějovice (ul. Mlýnská – rozšíření NN).

Rada obce vybrala ze tří nabídek firmu s nejnižší nabídkovou cenou, a to Modrý Projekt s.r.o., Slováká 3223/83, Břeclav pro projekční a inženýrskou činnost k akci: Šitbořice – ul. Osvobození – kanalizace a komunikace, II. etapa – za cenu 625.000 Kč + DPH.

Rada obce schválila smlouvu o zřízení věcného břemene NN s E. ON Distribuce, a.s., Čes. Budějovice, za jednorázovou náhradu 1.000 Kč bez DPH (u domu Martina Matýška).

Rada obce jmenovala pana Milana Němečka šéfredaktorem Štengaráčku.

Rada obce schválila žádost paní ředitelky Mgr. Moniky Ondrouškové, Základní a mateřská škola Šitbořice, přísp. organizace, o povolení výjimky počtu dětí v mateřské škole.

Rada obce schválila pacht pozemku par. č. 400 o výměře 90 m² panu Petru Čapkovi, Šitbořice, k využití pro zahrádkářskou činnost.

Rada obce schválila pořízení klimatizací na zdravotní středisko, a to do ordinace a čekárny dětského lékaře, čekárny zubního lékaře, sesterny praktického lékaře. Celková částka je 101.010 Kč dle nabídky firmy Klima Lengál s.r.o., Holásecká 688/14 a, Brno-Tuřany.

Rada obce byla obeznámena s výroční zprávou 2018 o provozu Diakonie Betlém, Klobouky u Brna.

Rada obce schválila cenovou nabídku na vyčištění zdroje sirné vody Štengar a hydrodynamické zkoušky od firmy Aqua Enviro s.r.o., Ječná 1321/29 a, Brno. Cena nabízených prací v bodech 1-8 činí 189.982,10 Kč vč. DPH s tím že, nejprve budou provedeny práce v bodech 1-5 (čištění, desinfekce, la-

boratorní rozборы) a v případě potřeby dokončeny práce v bodech 6-8 (hydrodynamická zkouška a dále viz nabídka).

Dne 29. 7. 2019 rada obce schválila rozpočtové opatření č. 8.

Rada obce schválila pořízení a usazení elektroměrných skříní ke stavebním místům za školou, jejímž dodavatelem bude firma René Dvořák, Šitbořice, který je současně dodavatelem elektrorozvodů pro generálního dodavatele inženýrských staveb. Cena zakázky je 344.552 Kč bez DPH. Poměrná část připadající na jeden pozemek bude předmětem prodeje pro stavebníky.

Rada obce schválila smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu JMK pro jednotku SDH Šitbořice k pořízení výstroje a výzbroje v hodnotě 104.000 Kč.

Dne 19. 8. 2019 rada obce schválila rozpočtové opatření č. 9.

Rada obce projednala a schválila nabídku firmy René Dvořák na zhotovení elektro a zemních prací (rozvod místního rozhlasu za školou, rezervní chráničky za školou, záseky pro uložení hadiček pro optokabely – požadavek NOEL, hromosvod – dvůr, nový svod a strojený zemnič u lékárny, výměna elektroměr. rozvaděče obec/zahradnictví, výměna rozvaděčů v zahradnictví a stodole, vč. nových revizních zpráv. Celková cena zakázky činí 182.625 Kč + DPH.

Rada obce projednala a schválila žádost o příspěvek na úhradu 70% nákladů oprav značení Moravských vinařských stezek nadací Partnerství, výše příspěvku činí 2.625,46 Kč vč. DPH.

Rada obce schválila žádost o vybudování zpevněné plochy ze zámkové dlažby na obecním pozemku par. č. 2538/1 a 2538/2 u rodinného domu Lukáše Urbánka a Lenky Nevídalové, Šitbořice.

Rada obce zamítla žádost Lence Nevídalové o vybudování dětského hřiště v lokalitě Rovinka, plánovaná hřiště budou zahrnuta do rozpočtu na příští rok.

Rada obce schválila záměr k prodloužení pachtovní smlouvy na pozemek par.č. 1837/3 o vým. 519 m², bude sloužit jako zahrada pro manžele Brabcovy, Šitbořice.

Rada obce schválila na doporučení výběrové komise vítěze výběrového řízení na dodávku a výměnu kotlů do ZŠ firmu Bytop-gas s.r.o., Bratislavská 5, Hustopeče za cenu 1.534.442 bez DPH.

Dne 9. 9. 2019 rada obce schválila rozpočtové opatření č. 10.

Rada obce schválila Dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo Inženýrské sítě pro RD za školou, jedná se o rekapitulaci méně a více prací v celkové částce 690.079,49 Kč vč. DPH. Dodavatelem je firma Inženýrské stavby Brno, Hudcova 588/70 b, Brno – Medlánky.

Rada obce schválila 2 smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene NN s E.ON. Distribuce, a.s., České Budějovice (Šitbořice, rozšíření NN, Konečná), (Šitbořice, rozšíření NN, Novotná).

Rada obce schvaluje záměr o prodloužení pachtu pozemku par. č. 671 (zahradu u domu č. 416) pro Alenu Vinčarovou, Šitbořice.

Rada obce schválila smlouvu o zřízení věcného břemene (Šitbořice, Dlouhá, přípojka NN, Stejskal) za jednotnou cenu 1000 Kč bez DPH.

Rada obce schválila žádost o výpověď nájmu obecního bytu od pana Vlastimila Vozdeckého, Šit-

bořice ke dni 30. 9. 2019.

Rada obce schválila žádost o pronájem obecního bytu pro paní Janu Lengálovou, Šitbořice do 31. 7. 2021.

Rada obce schválila záměr prodloužení pachtu pozemku par. č. 654 o vým. 791 m² pro pana Michala Vozdeckého, Šitbořice.

Rada obce schvaluje aktualizaci studie ÚSZ. Aktualizace spočívá ve změně výškového umístění RD v částech A, kde deska RD bude výškově umístěna mínus 100 cm od povrchu přilehlé komunikace.

Rada obce projednala zprávu komise životního prostředí ze dne 3. 7. 2019. Starosta dle doporučení osloví firmy na prověření, údržbu a výsadbu dřevin.

Rada obce schválila zakoupení dataprojektoru a plátna v ceně cca 19.500 Kč.

*Jarmila Cagášková,
místostarostka*

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA

SLOVO ŘEDITELKY

Vážení čtenáři,

léto je za námi, našim dětem skončily prázdniny a v pondělí 2. září vykročily do nového školního roku 2019/2020. Jsme velice rádi, že stále dochází k navyšování počtu dětí v základní i mateřské škole a do školky a školních lavic nastupuje stále více dětí. Mateřskou školu nyní navštěvuje celkem 81 dětí. V základní škole je celkem 9 tříd s průměrným počtem 22 dětí, celkem je zapsáno 198 žáků a těší nás, že mezi žáky naší školy jsou i děti z okolních obcí.

V souvislosti se sloučením mateřské a základní školy ráda konstatuji, že se nám společnými silami podařilo vytvořit systém spolupráce, aktualizovat školní vzdělávací program pro MŠ a společně zorganizovat řadu úspěšných akcí, které budeme i v letošním školním roce realizovat.

Během prázdnin také proběhla aktualizace webových stránek školy, kde byla přidána sekce Mateřská škola. Zde naleznete veškeré informace o aktuálním dění, akcích, které se pořádají a všech-

ny důležité dokumenty.

Protože se snažíme neustále zvyšovat kvalitu výchovy a vzdělávání na našich školách, byly rodičům dětí a žáků předloženy hodnotící dotazníky, díky kterým jsme získali cennou zpětnou vazbu. Za vyplnění dotazníků rodičům děkujeme. Některé podněty jsme již zapracovali do plánu činnosti našich škol v dalším období, na některé jsme reagovali okamžitě. Vyhodnocení dotazníků naleznete na stránkách školy. Tímto také žádám rodiče, kteří v dotazníku uvedli, že by měli zájem o spolupráci formou vedení kroužků, aby kontaktovali vedení školy. Věříme, že touto cestou ještě více posílíme zájmové vzdělávání našich žáků.

V letošním školním roce se společně zaměříme na cílenou přípravu dětí na školu formou edukačně-stimulačních skupinek, které budou probíhat opět ve školce a následně ve škole. Budeme připravovat program na vítání občánků, vystoupení pro babičky a dědečky u příležitosti Dne seniorů, vystoupení při rozsvěcová-

ní vánočního stromu, Den matek a další. Naši devátáci budou připravovat pro děti z MŠ Mikuláše a Den dětí.

Naše školy se zapojí do grantového projektu Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, Prioritní osy PO3, Výzvy č. 02_18_063 Šablony II (dále OP-VVV), díky němuž budeme moci snížit finanční náročnost výletů a exkurzí, posílíme výuku jazyků zapojením odborníků do výuky, budeme děti seznamovat s řemesly aj. (blíže viz níže).

Všem dětem přeji, aby byly v naší školce a škole spokojené a zažívaly spoustu šťastných chvil a úspěchů. Rodičům přeji, aby jim děti dělaly jen samou radost a za vedení základní a mateřské školy se opět těším na spolupráci. Závěrem mi dovoluji poděkovat paní ředitelce mateřské školy Miroslavě Kominacké za léta náročné práce, do které vstupovala vždy s plným nasazením a zanechala za sebou obrovský kus práce.

*Mgr. Monika Ondroušková,
ředitelka*

SLAVNOSTNÍ ZÁHÁJENÍ ŠKOLNÍHO ROKU

Naši prvňáčci

REALIZACE PROJEKTU Z EVROPSKÝCH DOTACÍ V MŠ I ZŠ

V tomto školním roce posílíme vzdělávání realizací projektu „Moderní formy výuky“. Jedná se o projekt, který realizujeme v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, Prioritní osy P03, Výzvy č. 02_18_063 Šablony II. Cílem projektu je podpora vzdělávání dětí mateřské i základní školy ve výuce i mimo výuku.

Realizaci projektu jsme zahájili činností kroužků – Klubů zábavné logiky a deskových her. O tyto kroužky projeví žáci mimořádný zájem. Žáci 1. a 2. ročníku tak mají možnost rozvíjet svoje logické a matematické schopnosti formou výukových her, modelováním situací a řešením úloh inovativními metodami Hejného. Žáci osmého a devátého ročníku budou rozvíjet svoje dovednosti v propojenosti s praxí s cílem dobře se připravit na další studium. Žákům devátého ročníku nabízíme také „Čtenářský klub“. Více informací o kroužcích na

www.zssitborice.cz

Projektem jsme zkvalitnili péči o děti v mateřské škole ve všech třech odděleních, a to rozšířením úvazků pedagogů o úvazek školního asistenta. Bude tak posílen individuální přístup k nejmenším dětem i k předškolákům, protože při vzdělávacích aktivitách se dětem mohou věnovat po delší dobu současně dvě učitelky.

V rámci projektu budou realizovány edukačně-stimulační skupinky určené pro předškolní děti a jejich rodiče. Učitelky mateřské školy společně s učiteli první třídy se v předškolní výuce zaměří na dovednosti, které je potřeba před nástupem do první třídy posilovat – zrak, sluch, jemná motorika a grafo-motorika, řeč, paměť, koncentrace, správný úchop tužky a držení těla, předčtenářské a předmatematické dovednosti. Pravidelné setkávání učitele, rodiče a dítěte je také v neposlední řadě velmi příjemnou událostí, která rozví-

jí vzájemnou důvěru a vede děti pozitivním směrem k nástupu do 1. třídy. Rodič má možnost získat informace o připravenosti dítěte ke vstupu do školy a návody pro další zdokonalování dovedností v domácí přípravě.

Obsahem projektu je rovněž připravit několik vyučovacích hodin vzdělávání žáků ve spolupráci učitelů a posílení výuky jazyků a řeči zapojením odborníků do výuky, plánujeme výlety a exkurze zaměřené na seznamování dětí s řemesly, sportem a uměním. Díky projektu budeme moci snížit finanční zatíženost těchto akcí ze strany rodičů.

V neposlední řadě je cílem projektu rovněž podpora profesního růstu pedagogických pracovníků formou dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání, které bude probíhat absolvováním programů v rámci akreditovaného systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

PaedDr. Jarmila Novotňáková

Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

Nový školní rok jsme zahájili v pondělí 2. 9. 2019 celodenním provozem, nastoupilo 22 nových dětí, celkový počet dětí je 81. Hned první den přišly téměř všechny děti, což svědčí o tom, že se na školku těšily.

V letošním školním roce jsme změnilí uspořádání tříd. Ve žluté třídě jsou děti 5-7leté (předškoláci), v oranžové a zelené třídě děti 3-5leté.

Cílem vytvoření třídy předškoláků je posílit přípravu dětí na školu. Cílená péče o předškoláky zaměřená na rozvoj potřebných kognitivních funkcí a také tvorba třídního klimatu již před nástupem do školy.

Na základě podnětů rodičů byl také prodloužen provoz mateřské

školy do 16:30 ve všech třídách. Pokračuje příprava projektu Revitalizace školní zahrady. Pokud se nám podaří v projektu uspět, budeme moci zahradu (především její zadní část) vybavit dalšími hracími prvky zaměřenými na environmentální výchovu a zajistit více zastíněných míst.

V rámci grantového projektu OPVVV Šablony II bude do MŠ dojíždět logopedka, která bude cíleně pracovat s dětmi, u kterých se projevují vady řeči, budeme organizovat více výletů a akcí, které budeme moci částečně z tohoto projektu financovat a prodloužíme čas, kdy se ve školce budou dětem věnovat 2 učitelky naráz.

Kolektiv zaměstnanců pro tento školní rok:

Vedoucí učitelka: Táňa Neugebauerová

Učitelky: Jana Kovaříková, Simona Konečná, Marta Nečasová, Vladimíra Brančová, Veronika Sedláčková

Školnice: Ludmila Matýšková

Uklízečka: Dana Kováčiková

Kuchařky: Libuše Hanáková (zástup za nemoc), Dana Kováčiková

Vedoucí stravování: Jana Valíčková

Co nás čeká v nejbližší době?

- pracovní dílna s rodiči
- vycházka s ekologickým zaměřením – podzim
- divadelní představení
- výukový program pro předškoláky v ekocentru Trkmanka
- beseda s důchodci
- vystoupení v sokolovně u příležitosti Dne seniorů
- vítání občánků
- drakiáda
- podzimní tvoření na zahradě

- rozsvěcování vánočního stromu
 - Mikuláš s žáky 9. třídy
 - spousta dalších tradičních i netradičních akcí
- Děti se mohou těšit také na zájmové aktivity (kroužky). Pro předškoláky to budou Hrátky s angličtinou a Flétnička, pro všechny děti Pastelka a Hopík. Všem dětem přejeme, aby se jim v naší MŠ líbilo a užily si společně s námi a s kamarády spoustu radostných chvil.

Táňa Neugebauerová,
vedoucí učitelka

OKNA ŠKOLY DOKOŘÁN

Nový školní rok byl slavnostně zahájen společným setkáním. Přivítali jsme celkem 198 žáků, z toho 22 prvňáčků. Na většinu bylo vidět, že se do školy těšili, což také potvrzuje, že již ve školních lavicích aktivně pracují a pilně studují.

Během prázdnin proběhla řada rekonstrukcí a oprav. Byla vyměněna okna v tělocvičně, ve školní družině bylo vyměněno PVC. Připravují se dvě velké akce – výměna kotlů na vytápění a rekonstrukce školní kuchyně.

Letošní školní rok bude opět zaměřen na podporu zdravého životního stylu. Celá škola, a věříme, že i veřejnost, se zapojí do projektu „Naučme děti chodit do školy pěšky“. Mimo tento projekt připravujeme i v letošním roce řadu akcí pro žáky i veřejnost. Pokračujeme v zapojení do projektu „Ovoce, zelenina a mléko do škol“.

Na podněty rodičů byl prodloužen provoz školní družiny do 16:00. Děti budou moci opět navště-

vovat řadu zájmových kroužků jako je softball, sborový zpěv, vokální kroužek, hra na klavír, cvičení na zdravá záda, gymnastiku, keramiku. Věříme, že nabídku zájmových kroužků rozšíříme o kroužky, jež povedou rodiče, kteří projeví zájem v hodnotícím dotazníku. V rámci projektu OPVVV II byla rozšířena nabídka o další zájmové kroužky (viz výše).

Kolektiv zaměstnanců

Mgr. Monika Ondroušková – ředitelka školy

Mgr. Dana Relichová – zástupkyně ředitelky

PaedDr. Jarmila Novotnáková – zástupkyně ředitelky

Třídní učitelé:

Mgr. Veronika Kokešová – tř. uč. 1. třídy

Mgr. Dagmar Guráňová – tř. uč. 2. třídy

Mgr. Helena Rýznarová – tř. uč. 3. třídy, preventistka

Mgr. Petra Trubáková – tř. uč. 4. třídy

Mgr. Iveta Koutná – tř. uč. 5. třídy

Mgr. Renata Rubešová – tř. uč. 6. třídy, výchovná
poradkyně

Mgr. Tomáš Mottl – tř. uč. 7. třídy, metodik ICT

Mgr. Božena Pažická – tř. uč. 8. třídy

Mgr. Lucie Staňková – tř. uč. 9. třídy

Učitelky:

Mgr. Andrea Hrodková, Mgr. Marie Růžková,

Bc. Darina Zelinková

Vychovatelky:

Ivana Rozkydalová, Alena Ryšavá, Mgr. Marie Růž-
ková

Asistentky:

Ivana Rozkydalová, Mgr. Andrea Hrodková,

Mgr. Marie Růžková, Ilona Galušková, Petra Krou-

pová, Alena Ryšavá

Vedoucí stravování: Jana Valíčková

Kuchařky: Jana Nováková, Hana Matýšková

Účetní: Miriam Paštiková

Školník: Zdeněk Nekvapil

Uklízečky: Ludmila Burešová, Jana Psíková

Co nás čeká v nejbližší době?

- zápas školní softbalové ligy v Brně
- Dýňák – 26. 9. 2019
- Svatováclavský běh – 27. 9. 2019
- divadelní představení pro žáky 1. – 9. ročníku ve škole
- projektový týden – Barevný svět
- soutěž modelů aut na dálkové ovládání – 25. 10. 2019 ve 14:00
- vánoční dílny – v prostorách školy
- rozsvěcování vánočního stromu 1. 12. 2019
- adventní koncerty pěveckého sboru a vokálního kroužku

Všem žákům přejeme úspěšný školní rok!

Mgr. Monika Ondroušková, ředitelka

RADY A MOUDRA

*„Zatímco ztrácíme svůj čas váháním
a odkládáním, život utíká.“*

Seneca, římský filozof

*„Tomu nevěř,
od koho jsi jednou odešel zklamán.“*
Walther von der Vogelweide, německý lyrik

*„Myslím, že dokonalé štěstí může poznat
člověk jen tehdy, když poznal největší bolest.“*
Liz Taylor, britsko-americká herečka

PLÁNOVANÉ AKCE

10. 10. 2019 – Setkání důchodců

19. 10. 2019 – Sbor dobrovolných hasičů prove-
de sběr starého železa, s odnosem větších kusů
pomohou všichni dobrovolníci sboru

20. 10. 2019 – Vítání občánků

25. 10. 2019 – Soutěž modelů aut na dálkové
ovládání od 14.00

16. 11. 2019 – Martinské hody ve 20.00 hod.

1. 12. 2019 – Rozsvěcení vánočního stromu
Adventní koncerty pěveckého sboru a vokální-
ho kroužku – termín bude upřesněn

PRANOSTIKY

Svatá Teklička maluje jablíčka.

Přijde Václav – kamna připrav.

Když na Uršulu a Kordulu větry dují, po celou zimu nás navštěvují.

V říjnu hodně žaludů a bukvic oznamuje zimy víc.

Listopadové sněžení neškodí vůbec osení.

Když na svatého Ondřeje sněží, sníh dlouho poleží.

KULTURNÍ KOMISE

ZLATÁ SVATBA

Zlatá svatba je bezpochyby nejznámějším výročním svatby, které slaví manželé po 50 letech společného manželského soužití. Za půl století, které spolu manželé strávili, jim život do cesty přinesl nejen idylické chvíle bezstarostného štěstí a pohody, ale i chvíle smutné, chvíle strachu či obav, které dostatečně vyzkoušely pevnost jejich manželských pout lásky. Strávit padesát let s jednou milovanou osobou, to je nádherný dar manželského života, který si žádá být po zásluze oslavován.

Padesát let společného života oslavili 6. září 2019 v kruhu svých nejbližších manželé Marie a Josef Sáčkoví.

Při této slavnostní příležitosti jsme jim s panem starostou popřáli hodně zdraví a pohody do dalších společných let a předali kytičku s darem za obec Šitbořice.

20. září 1969 bylo svatebním dnem pro manžele Boženu a Jaroslava Vinčarovy a také Alenu a Františka Vinčarovy.

Na obecním úřadě obce Šitbořice jsme měli tu čest v sobotu 21. 9. 2019 oba manželské páry přivítat při

obnovení manželského slibu po padesáti letech.

K manželskému jubileu jim popřál starosta Antonín Lengál, aby jim i ta druhá padesátka manželského života přinášela tolik radosti, uspokojení a štěstí, jako ta první. Děvčata z pěveckého sboru pod vedení Moniky Ondrouškové přispěla k dojemné chvílce svými verši a písničkami.

Manželům jsme také popřáli mnoho dalších let ve zdraví, spokojenosti, toleranci i lásky v kruhu svých rodin a přátel a předali kytky i věcný dar od obce Šitbořice.

Za kulturní komisi, Renata Stříbrnská

Manželé Marie a Josef Sáčkoví

foto: Antonín Lengál

Zlatá svatba - Božena a Jaroslav Vinčaroví
a Alena a František Vinčaroví

foto: Milada Vinčarová

SERIÁL O BYLINKÁCH

RÝMOVNÍK

Velmi aromatická rostlina je vzhledově podobná molici, kterou možná jako venkovní i domácí rostlinu už znáte. Tato krásná a bujná varianta nejenže skvěle roste před očima, ale údajně její vůně léčí rýmu a odpuzuje hmyzí škůdce a kočky.

Dáte-li si ji do okna, údajně se k vám komáři pro samou nevůni ani neodvážejí. Nu což, proč to nezkusit.

Rýmovník je velice nenáročný na pěstování a snadno zakoření. V relativně krátkém čase si ho můžete namnožit do několi-

ka truhlíků nebo do vícero květináčů doma.

Jeho vůně je velmi zvláštní, jako směs kafru, meduňky a mentolu. Latinský název je *Plectranthus argentatus* a setkat se s ním můžete ještě pod názvy mexický eukalyptus nebo kubánské oregano. Patří do čeledi hluchavkovitých.

Na čaj i k jehněčímu masu!

Je to jedlá léčivá bylinka a její tlusté listy můžete začerstva použít k přípravě čaje, který pomáhá nejen na nachlazení, ale také mírní bolesti hlavy, astma, střevní a žaludeční koliky, urovnává trávení, ba dokonce prý působí i proti parazitům ve střevech.

Rýmovník má rozsáhlé použití i v kuchyni. V podstatě, kam se hodí šalvěj, můžete dát i tyto chlupaté tlusté aromatické listy. Těžká masa, pečené hovězí nebo jehněčí nebo do marinád ke grilovaným masům. Výborná je tato bylinka zejména ke zvěřině nebo k přípravě pikantních paštik. Dobře roste tam, kde je dostatek světla, snese i sluneční svit, ale s mírným zastíněním. Na úplnou jižní sluneční výheň

ho nedávejte. V pokojových podmínkách snáší všechna umístění, ideální je však východní nebo západní okno, kam část dne svítí sluníčko.

Chlupatá načechraná rostlinka miluje teplo. Rozhodně se vyhněte průvanu, okamžitě by začala žloutnout a vadnout. Riziko hrozí hlavně na podzim a v zimě, kde je citlivá na nastydnutí od otevřeného okna při větrání. Jinak jí postačí normální pokojová teplota a letní podmínky v našich zeměpisných šířkách je také zcela v pořádku.

Zajímavost: Pokud se budete pokoušet usušit listy rýmovníku, asi se pěkně u sušáku zapotíte. Velice dlouho zůstávají svěží a šťavnaté, jsou téměř nesušitelné!

Vlhkost: nepřelévat!

Zálivku rostlině dopřáváme tehdy, je-li povrch zeminy suchý. Na přelítí je velmi citlivý a začne chřadnout a odcházet. Lépe snáší sucho než přílišná vlhko. Při zimování zálivku snižíme na minimum a ideálně přesuneme do místnosti s teplotou kolem 15 °C.

Hnojení: každý týden biologickým hnojivem, hnojivem na bylinky nebo hnojivem na rostliny ozdobné listem.

Rýmovník se snadno množí výhonky, které dejte na nějaký čas do vody, zakoření velmi rychle. Stejně tak je můžete rovnou zapíchnout do propustné zeminy s obsahem písku a rostlina je chytí téměř okamžitě. Nezaštipované výhonky mohou vyrůst až metr do délky!

Při přesazování dávejte pozor, aby byla zemina dobře propustná, tedy propustný květináč a obsah písku v substrátu.

Rýmovníku prospívá zaštipování vrchních výhonů. Pomůže to tomu, že bude více košatět. A věřte, že nové šlahouny, které vyrůstají z paždí listů, rostou každým dnem. Žádný strach, jedna uštipnutá větvička a vyrostou nejméně dvě další, ještě hezčí.

Nezapře se podobnost s hluchavkovitými rostlinami, květy rýmovníku kvetou nenápadně, a to zhruba týden. Doporučuje se květy včas zaštipnout a nechat rostlinu spíše košatět do tvaru koule.

Renata Stříbrnská

PŘÍSPĚVKY OBČANŮ

ROČNÍK 1949 SE DOŽÍVÁ 70 ROKŮ

Náš ročník 1949 spatřil světlo světa v pořadí jako čtvrtý poválečný. Byli jsme jedni z posledních ročníků, jenž přicházel na svět doma za asistence porodní báby. Poté už šitbořské maminky rodily děti v Hus-topečích v porodnici. U mého porodu byla tehdejší nejznámější porodní bába v obci, Marie Onucová z Véhona č. 302, zvaná Mařka Vonučka. Úspěšné zkoušky s diplomem si udělala v brněnské nemocnici ještě za Rakouska-Uherska. Porodnictví měla jako živnost a chodila k porodům i do sousedních vesnic, hlavně do Borkovan, odkud rod Onuců pocházel.

První roky života jsme prožili v době, kdy frontou rozbitá obec zahlazovala poslední válečné šrámy, takže ještě pamatujeme na Rovince torzo zničeného tanku. Co chvíli se v té době také nacházela na různých místech katastru obce nevybuchlá válečná munice. Takže na konci padesátých let se v potoku Remíz směrem na Nikolčice v polní trati Svato-dušní našla ještě nevybuchlá katuše. Našli ji při čištění potoka družstevníci Štěpán Konečný, Vilém Vozdecký a Jaroslav Vinčar, viz obrázek.

Do dvou prvních tříd nás devětačtyřicátníků chodilo něco kolem 50.

Porodní bába Marie Onucová

Jednu třídu učil pan řídící učitel Srba a druhou paní učitelka Machajnová. Staré školní učebnice až do třetí třídy se ještě kupovaly za nějaký peníz od staršího ročníku 1948. Já je kupoval od kamaráda „Tony Matýškového“ ze Zámečku, který poté v roce 1968 utekl z republiky

do Austrálie. Pamatuji si, že v první hodině ve druhé nebo třetí třídě jsme, tuším že v čítance, zaškrtávali tužkou na několika místech tam vzpomínaného prvo-republikového prezidenta T. G. Masaryka.

Šitbořice, jako přísně katolická dědina, byly po roce 1948 pod bedlivým stranickým dohledem. Samozřejmě jsme jako děcka vnímali rozporuplné informace, které na straně jedné do nás pumpovalo komunisty ovládané školství a na straně druhé bylo to, co jsme slyšeli doma, na

zabíjačkách, svatbách, dračkách nebo v kostele. Převážná většina nás katolíků byla u prvního sv. přijímání a v ročníku jsme měli 4 ministranty. Jožku Urbánka, Jindřicha Vozdeckého, Pavla Zoubka a mě. Já jsem ministrovat dlouho nevydržel a vzdal to jako první.

Od 6. do 9. třídy jsme dojížděli autobusem do měšťanky v Těšanech rozdělení do tří tříd. Třída „A“ sestávala pouze z hochů, do „Běčka“ chodili kluci i holky a v „Céčku“ byla pouze děvčata. Pro žáky z okolních obcí jsme byli odjakživa Štengaráci.

Po roce 1960, jako „měšťaňáci“, jsme si o prázdninách měli možnost přivydělat v té době již v konsolidovaném JZD.

Třetí třída. Řídící František Srba a učitelka Zdena Justová

Jednalo se o trhání rybízu v polní trati pod Torhétama, vodění koní koňákům při kopčení brambor nebo při žních. Někteří jsme si jezdili vydělat nějakou tu korunu při sběru ovoce do mandloňových sadů v Hustopečích. Tenkrát ještě rodiny z venkova na dovolenou o prázdninách nejezdily, protože každá rodina měla plno práce doma v hospodářství.

Co se týče prospěchu, tak u kluků jsme měli dva premianty. Byl to Jožka Urbánek ml. (chemická průmyslovka, dnes Popice) a Ladislav Spousta (strojní průmyslovka). Poté bylo několik dvojkařů, ale převážnou část tvořili trojkaři se čtyřkaři. Naši rodiče nebyli tak pošetilí, aby nás cpali do škol, když jsme na to neměli. Ale naopak. Byli velice moudří a prozíraví. I když už za našich časů

řemeslo nemělo až tak zlaté dno, rodiče dbali na to, aby většina z nás kluků se vyučila řemeslu v tehdy již dobře fungujícím a státem podporovaném učňovském školství, zkrátka abychom něčím byli. Dnes trápící se školství produkuje nesmyslné množství mladých zdravých lidí v humanitních oborech a profesích podivných názvů, ale o mladého řemeslníka, jak je rok dlouhý, člověk nezakopne. Nevím, čím to je, ale dnešní generace rodičů řemeslem doslova pohrdá.

Sv. přijímání v roce 1956

Malíř, zedník, kuchař, zámečník, obchodník, mašinfíra, opravář parních lokomotiv, kotlař, slévač, automechanik a parketař, tak to byla plejáda dělnických oborů u chlapců našeho ročníku. I když byla naše děvčata, co se týče prospěchu, nadanější a pečlivější, tak některá i s dobrým prospěchem šla, jak tomu bylo tenkrát zvykem, po zaučení přímo do výroby. Jinak byly naše holky zdravotní sestry, obuvnice, prodavačky, pekařky, některé měly střední školu ekonomickou, nebo střední školu zemědělskou.

MLádež se musí samozřejmě nějak bavit. Po této stránce jsme si jako dospívající kluci docela sedli. A protože několik z nás mělo shodné jméno i příjmení, téměř každý měl přezdívkou. Já slyšel na přezdívkou (po svém otci) „Kocór“. Už v době učení jsme

jako ročník v neděli odpoledne chodili spolu vycházkou do polí, do Lích nebo fandit na fotbal. Také v pátek a v sobotu večer se pravidelně chodívalo na Svatojánek nebo na Domaniny, kde jsme někdy přezpívali náš repertoár písní získaný většinou odposlechem od našich otců, abychom, až budeme pořádát jako ročník Václavské hody, uměli slušně zazpívat. V zimě vždycky někdo z kluků vzal klí-

Letní nedělní vycházka do polí

če od sklepa, kde při nějaké skleničce vína se vykládalo a samozřejmě zpívalo. Často se těchto akcí zúčastnila i naše děvčata z ročníku. Opakování je matka moudrosti.

Do kostela se chodilo na ranní. Za druhou mši jsme mívali u Tondy Fraňkového (naproti školy) hodinu hudební výchovy při štamprli špičkové jalovcové, zatímco jeho máti byla v kostele na druhé.

Za hospodářské krize První republiky, když v Brně nebyla práce, šitbořští chlapi zůstávali doma a pomáhali v hospodářství. Přes zimu, aby se jim nezkrátily žíly, kopávali v místních pískovcových kopcích Domanin, Svatojánek a Hradiska sklepy. Vína a zpěvu bylo dostatek, jídla tehdy moc nebylo. Proto si tyto pracovní, zpěvácko – pijácké partie sem tam, pro zpestření, čas od času upekli nějakého toulavého psa. Na pár dní se maso naložilo v zelenině jako divočina, poté upeklo, k tomu čerstvě upečený chleba, no a z vlastní zkušenosti, velká dobrota.

A tenhle prvorepublikový zvyk se v obci po druhé světové válce časem ujal také u ročníkových sešlostí. Odborný dohled nad pečlivou přípravou této speciality míval v našem ročníku ročníkový kuchař Laďa Vokál.

Jednou v zimě se pekl pes u „Jaroša Fialového“ ve dvoře v místnosti, kde se odbývala zabíjačka. Tam měli starší „šporhét“ s troubou. O tom, že by se to peklo v domě v kuchyni, nechtěla paní Fialová ani slyšet.

Hostina poté proběhla v jejich sklepě pod větrákem, po pravé straně silnice do Divák.

Tenkrát se této akce zúčastnila i děvčata z ročníku, která ale byla v ochutnávání této speciality velmi zdrženlivá. Na nějaké plachtě na stožku řepy jsme si odložili zimní kabáty a na provizorním posezení

Podrekruti v roce 1967

se hodovalo. Tehdy byl k pečenému psu jako příloha bramborový salát. Dobře jsme se bavili. Štamprla, písnička, štamprla, písnička a najednou bylo ráno. Akce se zkrátka a dobře velmi zdařila. Tehdy jsem přišel domů hodně nad ránem a značně unavený, někdy kolem třetí hodiny ranní. V čase mého příchodu nebyl v naší rodině problém. Ale můj otec Břetislav praktikoval zásadu: Večer šohaj! Ráno šohaj! V neděli o půl sedmé ráno se u nás vstávalo do kostela na ranní mši. Kolem sedmé hodiny ráno (snad až napotřetí „Fano stávé, de se do kostela!“) jsem vstal. Po paměti jsem si pod pumpou na dvoře vyčistil zuby opláchl se, oblékl se, hodil na sebe ze skříně kabát ještě vonící sklepem a vyrazil do kostela. Mezi „dveřima“ se mě starostlivá máti ještě ptá: „Fano máš kapesník?“ Vrazil jsem automaticky ruce do kapes kabátu a v tu ránu jsem vystřízlivěl. Pravá ruka se zabořila do něčeho nepříjemně měkkého. Kapesník mám! A už jsem mazal na dvůr ke hnojišti, abych tam z kabátu vyprázdnil kapsu plnou bramborového salátu. Jak už jsem se zmínil, mládež se musí nějak bavit.

Tato tradiční ročníková chlapská pečínková pochoutka se pomalu začala vytrácet změnou režimu a nových zákonů na přelomu tisíciletí. Za našeho mládí nebylo v obci toulavých psů a nebylo třeba ani drahých psích útulků. My v 17 letech byli podrekruti, v 18 letech jsme jako ročník drželi hody a další rok zjara v 19 letech šli k odvodům. Poté, téhož roku, 30. dubna odpoledne jsme jako rekruti stavěli máju s malou zábavou pouze do půlno-

Poctivě vykopaná jáma na máju

ci. Druhý den, 1. května, pořádal náš ročník svou poslední, tzv. odvedeneckou zábavu.

Odvedeneckou zábavou za našich časů také končovalo bezstarostné mládí. Kluci na podzim rukovali na vojnu a děvčata se pomalu začala vdávat.

Po vojně nás 5 kluků z ročníku založilo recesní „Klub nežeňmese“. U „Knihaře“, jinak knihařského mistra Jiljího Fialy, jsme si nechali zhotovit průkazky a já jako předseda klubu složil hymnu. Začátek hymny:

*Tak jsme rádi, tak jsme rádi, že nás žádná nechce,
nosy už nám červenají jako zralý „střešně“,
malá sklenička je pro chlapečka,
žádné děvče se nehodí pro mládenečka.*

Do čtyř roků po vojně jsme byli všichni ženatí a po klubu už zbyla jenom ta hymna, kterou si někdy příležitostně zazpíváme.

Nějakou dobu jsme u několika k sobě sražených stolů drživali jako ročník tradiční zábavy, což se časem pomalu vytratilo. Ročníkové srazy se zpočátku pořádaly se školáky z jiných obcí v Těšanech, později tato setkání pokračovala, ale pouze jako ročníková

sešlost v Šitbořicích, kde vždy vzpomeneme na naše zemřelé spolužáky.

Nejobětavější při zajišťování našich ročníkových srazů jsou manželé Marie a Ladislav Vokálovi. Jak jsme jako ročník za svobodna drželi spolu, při posledních ročníkových setkáních se nás schází podstatně méně. Letošních 70 oslavíme 12. října na místní Orlovně.

Ale téměř pravidelně posedíme a vzpomínáme na mladé časy po pohřbu někoho z ročníku.

Do začátku srpna 2019 nás opustili tito ročníci (u děvčat je uvedeno příjmení za svobodna):

Josef Ráček, Ladislav Spousta, Františka Kadlecová, Božena Kašparová, Jaroslav Fiala, Václav Drábálek, Františka Brychtová, Antonín Franěk ml., Antonín Franěk st. a Jaroslav Konečný.

A posledně jmenovaný, Jaroslav Konečný, má u mě ještě pořád „velký vroubek“ z doby, kdy jsme měli ještě před válkou ve sklepě u „Jaroša Fialovýho“ pečeného psa, protože jeho zásluhou jsem si tenkrát odnesl domů v kostelovém kabátě tu plnou kapsu bramborového salátu.

*Za ročník vzpomínal,
František Franěk.*

Tradiční odvedenecká zábava se stavěním máje v roce 1968

Jako padesátníci na Maryši

Jako šedesátníci u radnice

NÁHODY NEBO ŘÍZENÍ BOŽÍ

ŽIVOTNÍ NÁHODY

V minulém červnovém čísle Štengaráčku jste si přečetli článek o návštěvě šitbořských představitelů u mě, šitbořského rodáka, Josefa Krupičky. Chtěl bych seznámit čtenáře Štengaráčku se svým životním osudem, jak jsem se z rodných Šitbořic dostal do Valašského Meziříčí, kde jsem pracoval a bydlím s celou svojí rodinou déle než 60 let. Narodil jsem se v Šitbořicích 1931. Moji rodiče byli zemědělci a měli do vzniku JZD vlastní hospodářství v ulici pod Vrbami. Dům již neexistuje. V roce 1937 jsem se stal žákem obecné šitbořské školy. Pan farář Hudc si mě vybral za ministranta. Od 4. třídy nás chodilo 8 kluků do měšťanky v Těšanech a 16 kluků dokončilo obecnou školu. Do Těšan jsme chodili pěšky 3 km po lní cestou. Žádná děvčata za války do měšťanky nechodila, aby se jim po cestě něco nestalo.

Doby studijní a postudijní

Po válce v roce 1945 jsem byl přijat do kvarty gymnázia v Brně. Po celou dobu studia až do maturity jsem přes týden bydlel v Rajhradě u otcovy sestry tety Anny a do Brna jezdil každý den vlakem. Do Šitbořic jsem jezdil domů k rodičům a za kamarády jen na sobotu a neděli a na prázdniny. Po maturitě v roce 1950 jsem byl přijat na Vysoké učení technické v Brně na Chemickou fakultu. Bydlel jsem v Brně na Kounicových kolejích. Během studia v roce 1952 transformoval ministr národní obrany Alexej Čepička brněnské VUT na Vojenskou technickou akademii, takže jsme si během studia odbyli i vojenskou službu. Po promoci v roce 1955 přijel kádrovák z ministerstva chemického průmyslu a rozdával umístěnky, do

kterých závodů nás vezmou do zaměstnání. Ti, kteří absolvovali obor pohonné hmoty, si mohli vybrat ze 4 chem. podniků: Slovnaft Bratislava, chemické závody Litvínov – Most, Paramo Pardubice nebo Urxovy závody Ostrava. Zvolil jsem si Slovnaft v Bratislavě, protože to byl závod nový a ze Šitbořic byl nejbližší. Pak jsem zjistil, že do Slovnaftu si vzal umístěnku i předseda komunistů našeho ročníku, se kterým jsem si užil už během studia, protože mi vyčítal, že málo politicky pracuji. Tak jsem si nechal změnit umístěnku do Urxových závodů Ostrava. Bylo to šťastné rozhodnutí, kterého jsem nikdy nelitoval. Do Ostravy přijali také Zdenku Váhalovou z Hustopečí nad Bečvou. Tento městys je nedaleko Valašského Meziříčí. Nebyla po maturitě na hranickém gymnáziu přijata na vysokou školu pro svůj živnostenský původ. Byla přijata na chemickou průmyslovku a tam podruhé odmaturovala. Mezi námi došlo k zajištění a chystali jsme se ke svatbě. Obezřetný a ostražitý Zdenčin otec však nenechal nic náhodě a vyrazil jednou v neděli naprůzkem přímo do Šitbořic a tam ve vinném sklepě strýce Vendelína získal informace o mně i o naší rodině a dal souhlas ke svatbě. Svátost manželství jsme uzavřeli v roce 1961 v hustopečském kostele. Bydleli jsme v Ostravě a narodily se nám 3 děti. V roce 1962 na základě dohody mezi ministerstvy hutí a chemie jsem byl pověřen smlouvou na 5 let výstavbou a najetím koksoven VSŽ v Košicích spolu s dalšími techniky z ostravských koksoven. S celou rodinou jsme se přestěhovali do Košic, kde jsme

pan Krupička ve svém domě ve Valašském Meziříčí

dostali třípokojový byt na sídlišti Terasa. Manželka zůstala s dětmi doma. V košickém domě sv. Alžběty měli málo zpěváků, a tak se stala členkou chrámového sboru, který měl vysokou profesionální úroveň. Zpívali v něm zpěváci z košických divadel. Po skončení pětileté smlouvy s VSŽ Košice jsem se vrátil do Urxových závodů, přestěhovaných z Ostravy do Valašského Meziříčí. Pracoval jsem zde až do důchodu a zajišťoval výrobu naftalénu a ftalátových změkčovadel. Dostali jsme třípokojový byt a začal jsem stavět rodinný domek. Do nového domu jsme se stěhovali v roce 1973. S kolegy důchodci se scházíme každý týden v pátek při kávě, mimo témata světové politiky hodnotíme technickou i ekonomickou situaci našeho bývalého pracoviště. Občas chodíme na výlety po Beskydech. Když jsme byli mladší, dělali jsme turistické výlety např. na Pálavu nebo Ždánický les. Každý rok jsme aspoň jednou udělali po vzoru Petra Bezruče výšlap na Lysou horu. Zde jsme si pochutnali na kyselici a pivu. V Meziříčí jsem spokojený a líbí se mi zde, ale navštěvoval jsem často i rodné Šitbořice a setkával se zde s celou řadou příbuzných a vrstevníků a vzpomínal s nimi na naše dětství a mládí. Šitbořice jsou ale od Meziříčí dost daleko a s postupujícím

věkem jsou tyto návštěvy řidší, třeba jen na dušičky. Vyjdu si ale na Hradisko nebo Domaniňny a přehlédnu odtud skoro celou obec.

Jsem aktivním členem KDU-ČSL místní organizace, neokatechumenátu a farním kronikářem.

Životní náhody nebo řízení Boží?

Když jsem jednou besedoval s meziříčským farářem p. Jaroslavem Kašparem a vyprávěl mu svoje životní příběhy a jaké to byly náhody, že jsem zde mezi vámi v Meziříčí a ne např. v Bratislavě, zavrtil nesouhlasně hlavou a poučil mě, že to nebyly náhody, ale řízení Boží. Zdenka a ty jste se jistě modlivali za pěkné a šťastné manželství, tak Pán vás vyslyšel a řídil vaše osudové životní kroky tak, abyste se setkali v čase T a v bodě XY a tento

bod byl na území Urxových závodů v Ostravě a po dvou letech jste uzavřeli šťastné manželství v Hustopečích. Já si také dnes myslím, že to tak bylo.

Čtete: Někteří lidé i moji známí říkají, že Boží řízení neexistuje, je to vědecky dokázáno, ale s takovým důkazem mě dosud nikdo neseznámil. NEEXISTUJE.

Je vědecky dokázáno, že neexistuje perpetuum mobile druhou větou termodynamikou: teplo nemůže samovolně přejít z tělesa o teplotě nižší na těleso teplejší. Nelze získat ze soustavy neživých hmot práci tím, že ji ochlazujeme pod teplotou nejjednodušší látky v okolí. Termodynamickou větu lze vyjádřit matematickým vzorcem

$$\text{Integrál } (1-n) dQ \\ \text{-----} = 0 \\ T$$

Kde T je teplota v kelvinech a dQ je množství tepla. Číslo je kladné při dodání tepla plynu a záporné při odnímání tepla.

Pro neexistenci Božího řízení takový vědecký důkaz není. Proto jedna skupina lidí věří, že Boží řízení existuje, druhá skupina, že neexistuje. Pak je tu ještě početná skupina třetí – lidé, kterým je to fuk, kteří o tomto problému nechtějí ani přemýšlet, ani mluvit. Ale v žádném případě neříkejme ŽIVOT JE JEN NÁHODA ale ŽIVOT MŮŽE BÝT někdy také NÁHODA.

Končím svoje vzpomínky na některé moje životní prožitky za ta uplynulá jubilejní léta.

Pokud by se čtenáři Štengaráčku chtěli zeptat na nějakou podrobnost, mohou si ji od autora vyžádat. Rád odpovím.

Email:

zdenkakrupickova@seznam.cz

Mobil: 732 368 511

Co je nejkrásnější?

Štěstí, neštěstí, láska, manželství, rozvod, smrt.

Tak jsme jako děcka věštili z akátových listů svoji budoucnost.

Bylo to v době, kdy v přírodě bylo ještě opravdu krásně, v mezích kvetly nádherné polní květy, tráva se nevyhazovala jako dne, ale zkrmovala domácím zvířatům.

Byly krásně kvetoucí louky, a nad hlavou zpíval skřivan.

Na Svatojánu, Domaniňnách, Hradisku a jiných částech Šitbořic maloval zdejší přírodu malíř, který pak svoje obrazy vystavoval v dnes už staré škole. Co nám z těch minulých krás do dneška zbylo? Jen ty kvetoucí akáty, jejichž krása musí každému vnímavému člověku učarovat.

Nemí náhodou, že akát je v odborné literatuře veden jako okrasná dřevina.

Co do množství a bohatosti květů patří mezi nejkrásnější rostliny v naší obci. Zvláště působivá je kvetoucí stráž nebo lesík, navíc je to les zadarmo. Najdete mlat vitální, chorobami a škůdci téměř netrpící strom, odolávající suchu a j. Mohl bych jeho prospěšnost popisovat donekonečna. Jako listnatý strom plní všechny funkce prospěšné jak pro člověka, tak pro přírodu, zvláště v boji proti klimatickým změnám.

Naopak jehličnany dosahují těchto hodnot pouhou třetinou.

Nelze opomenout ani jeho význam jako medonosné rostliny, kdy jediný vzrostlý akát poskytne až 8 kg. medu ročně. Jako strom, který se neošetřuje chemickými postřiky, dává záruku medu bez reziduí.

Z hlediska užitečnosti, všestranné univerzálnosti je to snad ta nejlepší dřevina, která k nám byla kdysi importována.

Pozn., aby nebyl podezírán, že propaguji jedinou kulturu, tedy mono kulturu l jedinému druhu, uznávám, že to nejlepší pro přírodu je biodiversita, tedy rozmanitost rostlinných a j. druhů, ale i tam se může akát plnohodnotně uplatnit.

Antonín Blaha.

Blaha

HÁDANKA

HÁDANKA ČERVEN

Poznáte kapelu a její členy?

Trochu nás mrzí, že se nikdo neozval na foto hádanku z minulého čísla. Správná odpověď by mohla být taková.

Fotka zobrazuje ženy z Němčiček při „zalkování svatby“. První zleva s baskřídlovkou je paní J. Krupičková, za ní je paní F. Vozdecká vzadu nese prapor paní Vozdecká (Gavarilova na Rovince), před ní paní M. Tesařová a vpravo s harmonikou je paní R. Strouhalová. Redakční rada si není jista, zda členky kapely určila správně. Budeme rádi, když nás někdo opraví.

Josef Zelinka

Fotografii zaslala

paní Němečková, Rovinka 445.

HÁDANKA

Ze zadání Hádanky je zřejmé, že hledaný slovní výraz musí být jednoslovný, mužského rodu a v jednotném čísle.

Hledaný výraz je analogický s nápisem nad výčepem v některých starých venkovských hospodách: „Dnes za peníze, zítra zadarmo“.

A mnohdy jej bezděčně vysloví každý, když večer hodnotí svou celodenní namáhavou práci: „Dnešní den byl hektický, **zítřek** snad bude klidnější“.

Hodiny na kostelní věži odbíjejí půlnoc; za několik vteřin bude **zítřek**.

Posledním úderem odbíjení skončil dnešní den – stal se z něj **včerejšek**. **Zítřek** však nenastal – z právě začínajícího dne je **dnešek**.

Před odesláním Hádanky do minulého Štengaráčku jsem z celkového počtu čtenářů, ke kterým se časopis dostane, vytipoval 7 čtenářů, které Hádanka zaujme a pokusí se ji vyřešit.

František Navrátil

Odpovědi můžete zasílat na redakce@stengaracek.cz nebo do schránky Obecního úřadu.

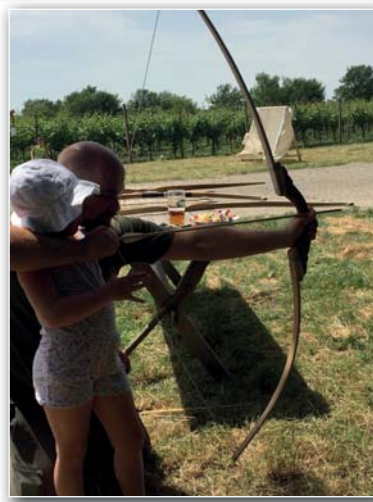
PŘÍSPĚVKY ORGANIZACÍ

V půlce června proběhlo na šitbořské hájence Myslivecké odpoledne pro děti. Součástí akce byly zvířinové hody a pro děti jsme připravili dovednostní a znalostní disciplíny. Při příchodu dostalo dítě kartičku, s kterou obíhalo stanoviště a za splnění všech disciplín dostaly zmrzlinu a limonádu. Velmi oblíbená byla střelba ze vzduchovky, střelba z kuše a luku. Je velmi zajímavé vidět různou úroveň znalostí dětí ohledně zvířete v české krajině. Děti si mohly sáhnout na jelení a srnčí shozy, lebku prasete divokého, podívat se na kůži muf-

lona. I pro dospělé bylo někdy problémem poznat různé dřeviny, které rostou v našich Líchách. Děti se poté mohly povozit na koních paní Drabálové, které tímto děkujeme za spolupráci.

I přes velmi horké počasí byla na akci hojná účast. Jsme rádi, že celý den tekla malinová limonáda proudem a spokojené děti – často pomalované barvičkami od hlavy až k patě – nechtěly od hájovny ani ve večerních hodinách odejít. Těšíme se na příští ročník této vyvedené akce.

Zbyněk Honzák

SPORT

FLORBAL

Prázdniny jsou za námi, ale přichází nová sezóna, na kterou jsou všichni Aligátoři natěšení. V létě proběhly dva florbalové kempy. Jeden určený pro A-týmy žen a mužů, ke kterým se přidali také junioři, juniorky a dorostenky. Hráči měli celodenní program, který obsahoval tréninky v hale, taktickou přípravu a kondiční tréninky. Na konci soustředění proběhly přípravné zápasy, ve kterých si hráči vyzkoušeli a natrénovali nové herní prvky a mohli se tak sehrát do nadcházející sezóny.

Druhý kemp byl určen dětem z kategorií přípravek a mladších a starších žáků/žákyn. Kempu se zúčastnilo 40 dětí, za což jsme velmi rádi, jelikož se jednalo o první ročník. Děti měly den rozdělený do tří tréninkových bloků. První byl trénink v hale, druhý v lese a třetí na sportovním hřišti. Celý den byl naplněn hrami, soutěžemi a zá-

vody. Všichni trenéři byli velmi spokojeni, děti se snažily a do každé soutěže šly s plným nasazením. Společně s trenéry se velmi těšíme na další ročník.

Sezóna vypukne 14. září dvojzápasem žen a mužů v Křenovicích. Ženy odehrají úvodní zápas v 16:00 proti Vsetínu, muži A proti Svitavám v 19:00. Při těchto zápasech dojde k podepsání memoranda s Nadačním fondem Emil, pro který se opět budou celou sezónu střílet góly (1 gól = 10 Kč) a získaný finanční obnos bude věnován vybranému projektu. V loňské sezóně jsme vystříleli necelých 15 000 Kč a přispěli tak k uspořádání kempu nováčků basketbalistů na vozíčku.

Letošní sezóna bude opět velmi nabitá a moc se na ni těšíme.

*Za florbalový klub Aligators
Tereza Baranová*

KOPANÁ

Přes léto jsme "úspěšně" zakončili sezonu 18/19 a začali novou sezonu 19/20. V sezoně 18/19 skončilo naše A mužstvo na 5. příčce tabulky III.A třídy s celkovým počtem 43 bodů při skóre 79:54.

Nejlepším střelcem se stal Mirek Matuška s 24 góly v 21 zápasech. Největší počet minut odehrál Lukáš Chloupek, a to 2307 minut v 26 zápasech.

B-tým se umístil na celkovém 9. místě tabulky IV.B třídy s počtem 26 bodů při skóre 49:66. Nejlepším střelcem našeho béčka se stal Ondřej Brhel se sedmi góly. Nejvíce minut odehrál Tomáš Kluska, a to 1575 v 18 zápasech. Co se týče výsledků přípravy, tam se výsledky jednotlivých turnajů neevidují, takže nemůžeme přinést přesná čísla. Výkony našich dětí ale jdou s přibývajícím tréninkem nahoru a zaznamenali jsme řadu vítězných zápasů převážně v nejmladší kategorii předpřípravek.

Do nové sezóny jsme přihlásili stejná družstva jako do té právě skončené. V obou mužstvech došlo k pár změnám. V áčku jsme přivítali dvě staronové posily, a to Kubu Husáka a Romana Viktorina. Věříme, že nám oba dva pomohou ke zlepšení konkurence v mužstvu a k dobrým výsledkům. Do béčka přišla skupinka místních mladých hráčů, kteří fotbal od žáků nehráli. Věříme, že kluci u fotbalu vydrží a budou z nich potenciální posily pro A-tým.

Co se týče naší mládeže, od září pokračujeme v tréninku naší přípravy 2x týdně. Pravidelně nám chodí cca 15 dětí, děti fotbal baví a z toho máme velkou radost. Tuto sezonu budeme absolvovat opět turnajový způsob okresního přeboru přípravek, tentokrát bychom se

chtěli více soustředit na mladší přípravku. 22. 9. uspořádali jeden z turnajů u nás v Šitbořicích. Pro více informací pro případné zájemce sledujte naši nástěnku u radnice nebo případně přímo na hřišti. Všechny informace taky píšeme na naše facebookové stránky Fotbal – Šitbořice příprava.

Co se týče stavebních prací na hřišti, přes léto se nám po dlouhé době povedlo na hřišti postavit dřevěnou pergolu mezi záchody a boudou která bude sloužit pro naše fanoušky jako úkryt při nepříznivém počasí a také jako místo pro posezení po zápase. Část prací na této pergole probíhala brigádně, realizaci pak provedla firma stavby Baka. Na hřišti se nám zase povedlo vyměnit stávající plechové střídačky za nové moderní zastřešené střídačky pro hráče. Tyto střídačky byly zakoupeny z části z dotace MŠMT a z části z našich peněz.

Výstavbu pergoly nám zafinancovala obec Šitbořice z rozpočtu obce, za což bychom jí tímto chtěli poděkovat.

Jako poslední bod bych vás všechny chtěl pozvat na tradiční Svatováclavské hody, které letos budeme pořádat ve spolupráci se stárky ročníku 2001. Hody se uskuteční v termínu 28. – 29. 9. 2019.

Těšíme se na vaši návštěvu jak na hodech, tak na všech našich domácích zápasech.

*S pozdravem za TJ Sokol
Šitbořice – oddíl kopané
Vladimír Navrátil ml.*

*průběh výstavby pergoly
– foto: Pavel Relich*

nové střídačky – foto: Pavel Relich

hotová pergola – foto: Pavel Relich

nové střídačky – foto: Pavel Relich

Efektivní využití popelnice

Co znamená efektivně využitá popelnice?

Efektivně využitá popelnice je ve chvíli, kdy v ní nekončí odpad, který lze odevzdat k opětovnému využití, tedy **vytřídit**. V efektivně využitě popelnici tedy nenajdete PLAST, PAPIR, SKLO, PLECHOVKY, POUŽITELNÝ TEXTIL, JEDLÉ OLEJE A TUKY, ELEKTORZAŘÍZENÍ, **BIO ODPAD**, STAVEBNÍ SUŤ, ZÁŘIVKY apod.

Proč efektivně využívat popelnici?

- Pokud všechen odpad, který v domácnosti máte, důkladně vytřídíte, můžete **přistavovat popelnici** ke svozu **méně často** – např. 1x za měsíc.
- Díky menší frekvenci přistavování popelnice můžete **získat více EKO bodů*** a tím pádem vyšší slevu z poplatku za odpad.
- Efektivní využívání popelnic vede ke snížení prašnosti, spotřeby pohonných hmot, opotřebování vozovky a také **snížení produkce CO₂**.
- Za každý výsyp popelnice se platí! Efektivní svoz popelnic může tedy vést k **úspoře nákladů**, které je možné promítnout do vyšších slev z poplatku za odpad.
- **Absence BIO odpadu** v popelnici předchází **zápachu z popelnice**, přítomnosti mikroorganismů a také předchází korozi plechových popelnic.

Co tedy patří do efektivně využité popelnice?

Do efektivně naplněné popelnice patří např.: **popel z uhlí, použité hygienické pomůcky (např. zubní nit, tampóny, vatové tyčinky, vlhčené ubrousky atd.), běžné žárovky (NE – LED žárovky, zářivky apod.), roztrhaný nepoužitelný textil a obuv, trus masožravých zvířat, účtenky, sáčky z vysavačů, silně znečištěné obaly (mastný papír apod.).**

* Pro získání EKO bodů za efektivní využívání nádob a pytlů je nutné mít vyplněný Odpadový dotazník a potvrzenou Inventuru stanoviště ve svém odpadovém účtu. Přihlášení do odpadového účtu můžete provést na www.mojeodpadky.cz. Případné dotazy můžete směřovat na e-mail: kolektiv@mojeodpadky.cz.

VÍTĚZOVÉ – SOUTĚŽ GULÁŠŮ

FOTO: RENATA STŘÍBRNSKÁ

Štengaráček – zpravodaj obce Šitbořice, č. 2019/3 – září, ročník 25
vydal: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice, náklad: 640 kusů, neprodejné; tisk: Tiskárna Petr Brázda, Hodonín
zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95 - 408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
šéfredaktor Milan Němeček, redakce Renata Stříbrnská, Ing. Josef Zelinka, korektury Jiří Konečný
Uzávěrka příštího čísla 2. 12. 2019, redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků a jejich redakční úpravu.
Úvodní stránka: Tiskárna Brázda

e-mail: redakce@stengaracek.cz, web: www.stengaracek.cz